

KR. FR. BRØGGER (†)

1.3605

LOV OG RETT

NORSK JURIDISK
OG RETTSØKONOMISK OPPSLAGSBOK
UTGITT I Å-JOUR-FØRT FORM

FORORD OG BIDRAG AV
WILHELM KEILHAU

OSLO 1951
FORLAGT AV H. ASCHEHOUG & CO.
(W. NYGAARD)

ett som etter tredjemann. Skapet med 3 like innehaver er ut av kraft ingen melder gjøres i Norsk et blad som er forsikringsav- nere påtegning l utbetales til gen *begunstiget* en kan ikke i gjeldende mot han er rett- om ikke med skal være det har *ivrentefor-* av forfalne (§ 118). er påtegning som senere ikke inndras av fellesboet. Inngspolise, som dag l. om for- underkastet emr. Rt. av l. byrdet eller først fra set?

ocus; sted) melser. Ved aksjoner på ring og opp- ales i så fall avtalen om IV sect. i). norsk med r tvetydig, et bestemt g prisen ved

forbindelser quo, stedet ad quem, des. etter skiftel. ektefelle eller et. Se *Dodsbo-* skifte. ses 1 gang i ed september, så i alt g. 1908 nr. 4 13. des. 1949

n. tner- og vakt- ingsgårder og til alminnelig

beboelse når de har over 3 etasjer (brannl. 15. aug. 1908 nr. 4 § 6). Det er også forbudt å ha beboelsesrom over høyloft.

Lokomobiler, jordbruks- og veiarbeidsma- skiner kommer ikke inn under motorvognl. 20. febr. 1926 nr. 2; se lovens § 1 2. ledd. Spørsmålet om stedbunden beskatning av skur av tømmer ved leiet l., se Hrd. i Rt. 1925 s. 107.

Lombardlån er lån ytet mot håndpant, altså pant som overleveres i långiverens besittelse. Brukes især om lån mot deponering av aksjer, obligasjoner eller andre verdipapirer. Uttrykket skriver seg fra den omstendighet at de fleste store Londonbanker som gir kassekreditlån mot deponering, har sine hovedkontorer i Lombard Street i City. — En særlig form for l. foreligger hvis det avtales at de lombarderte gjenstander eller verdipapirer skal bevares i et avlåst rom som både långiver og låntager har nøkkel til og som bare kan åpnes ved bruk av begge nøkler. Der tales i så fall om *nøkkel-* *pant* (s. d.). (K.)

Londondeklarasjonen, se *Krigskontrabande*.

London-regjeringen er den vanlige beteg- nelse på den norske regjering som under for- sette av kong Haakon VII fra 10. juni 1940 til 27. mai 1945 hadde sitt sete i London, hvor den fikk anledning til i full frihet og uten noen innblanding fra den britiske regjeringens side å utøve de fulle norske suverenitetsrettigheter.

L. virket i betydelig grad ikke bare som utøvende, men også som lovgivende makt. Til støtte for utøvelsen av denne funksjon kunne den påberope seg tre rettsgrunnlag. For det første Grl. § 17, som i tider da Stortinget ikke er samlet tillater regjeringen innenfor et ganske vidt rettsområde å utstede *provisoriske anord-* *ninger* (s. d.). For det annet i *konstitusjonell* *nødrett* (s. d.). For det tredje i den fullmakt som Stortinget ved en på noe uformell måte vedtatt beslutning ga Regjeringen i sitt møte på Elverum. Ordlyden av denne beslutning var ikke kjent for L. da den utga sitt første nummer av en lovtidend i London (15. aug. 1940). Det ble derfor besluttet å innnta full- makten i Lovtidend i indirekte tale, nemlig i følgende form: „Stortingsvedtak (på Elverum) som enstemmig gir Regjeringen full- makt til å gjøre alle de vedtak som er påkrevd for å vareta rikets interesser inntil Stortinget — etter samråd mellom Regjeringen og presi- dentskapet — kan bli sammenkalt påny”. Det har vært omtvistet om Elverumsfullmakten statsrettslig vurdert kan sies å inneholde mer enn en av nasjonalforsamlingen bekreftet god- kjennelse av Regjeringens adgang til å utøve konstitusjonell nødrett. Sikkert er det imid- lertid at fullmakten i forholdet til de allierte makter ga Regjeringen en politisk sett over- ordetlig sterk stilling og derfor viste seg sær- deles gagnlig. Takket være Elverumsfullmakten følte også Regjeringen seg friere under ut- øvelsen av sin lovgivningsvirksomhet enn den ellers ville gjort.

De anordninger og rettslig viktige resolu- sjoner som L. ga, er samlet i en særutgave av Norsk Lovtidend med undertitelen „London- utgaven”. Dessuten lot Justisdepartementet i London ved beslutning av 25. april 1945 under titelen „Samling av provisoriske anordninger, Kgl. res. m. v. (1940—1945)” utgi en samling av de bestemmelser „som er gitt etter 8. april 1940, og som er av betydning ved gjenopp- retningen av lovlig styre i Norge”.

L.'s virke ble gjenstand for utførlig behand- ling av Undersøkelseskommissjonen av 1945, som 17. juni 1947 avga sin innstilling. Den understreket betydningen av at Regjeringen gjennom hele krigstiden fikk bevart sin øko- nomiske uavhengighet, „derved, at den med lojal støtte av redere og sjøfolk hadde adgang til å utnytte det store aktivum som norsk initiativ hadde skapt, handelsflåten”. Kommi- sjonen konkluderte med følgende ord: „Idet Kommissjonen for enkelthetene viser til Inn- stillingens forskjellige avsnitt, blir det dens konklusjon at Regjeringen alt i alt til gagn for landet på en fortjenstfull måte har løst både de oppgaver den hadde satt seg ved pro- klamasjonen av 7. juni 1940 og de oppgaver som senere meldte seg.” Kommissjonen uttrykte dog i innledningen til sin innstilling det for- behold at den ikke hadde funnet „å burde ta standpunkt i saker som er aktuelle i dagens politiske strid”. Den lot forbeholdet uttrykke- lig gjelde for forhandlingene med Sovjet- Samveldet om forsvaret av Svalbard og for *Lex Thagaard* (s. d.). (K.)

Lorokonto (ital.), konto for utenlandske ban- ker i hjemlandets valuta, eksempelvis norsk banks konto for engelsk bank i norske kroner.

Loser. Med l. menes etter l. 9. april 1948 nr. 2 § 1 en person som har lossertifikat utstedt i henhold til losloven. Med stats-l. menes en l. som er ansatt av Staten i henhold til loven. Med sjø-l. menes stats-l. som hoved- sakelig loser skip inn fra sjøen. Med tøm-l. menes stats-l. som hovedsakelig loser skip langs kysten eller ut til sjøs. Med rute-l. menes l. som er ansatt i et rederi. — Stats-l. og rute-l. er fritatt for alle ombud som kan hindre dem i å utføre deres tjeneste (§ 17). L. kan ikke meddeles handelsbrev, hand- delsl. § 19. Om l.'s rett til uniformsfra- drag, se Rikssk. skr. 30. jan. 1948, III, 2 d. Hrd. i Rt. 1919 s. 433: L. som etter tilkallelse fra et ved grunnstøting skadet skips fører, loser skipet i havn, finnes ikke å ha krav på bergelønn, da l. ikke antas å ha gjort mer enn å utføre sin losingsplikt. Se for øvrig under *Losvesenet*.

Losfondet. Bestemmelser herom er inntatt i l. 9. april 1948 nr. 2. Etter lovens § 20 er l.'s formål: 1. Å dekke pensjoner til a) statsloser som er gått av før 1. juli 1921 samt deres enker og barn, b) tidligere kystloser i løsfart som blir ansatt som statsloser i henhold til nevnte lov, men som ikke blir innlemmet i